

1. feladat (4+4=8 pont)

Adja meg a következő komplex mennyiségeket algebrai alakban!

a) $\frac{3+2i}{3i-4} =$

Megoldás: $\frac{(3+2i)(-3i-4)}{(3i-4)(-3i-4)} = \frac{-6-17i}{25} \boxed{3p.} = \frac{-6}{25} + \frac{-17}{25}i \boxed{1p.}$

b) $z^3 = 8i$ egyenlet megoldásai

Megoldás: $z = \sqrt[3]{8i} = \sqrt[3]{8(\cos \pi/2 + i \sin \pi/2)} \boxed{1p.} = 2(\cos(\pi/6 + 2k\pi/3) + i \sin(\pi/6 + 2k\pi/3)), \quad (k = 0, 1, 2) \boxed{2p.};$

$k = 0 : z = 2(\cos(\pi/6) + i \sin(\pi/6)) = \sqrt{3} + i;$

$k = 1 : z = 2(\cos(\pi/6 + 2\pi/3) + i \sin(\pi/6 + 2\pi/3)) = -\sqrt{3} + i;$

$k = 2 : z = 2(\cos(\pi/6 + 4\pi/3) + i \sin(\pi/6 + 4\pi/3)) = -2i; \boxed{1p.}$

2. feladat (3+5=8 pont)

a) Mikor mondjuk, hogy $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = A \in \mathbb{R}$? (Írja le a definíciót!)

Megoldás: Azt mondjuk, hogy az a_n sorozat konvergens és határértéke $A \in \mathbb{R}$, ha

$$\forall \varepsilon > 0 : \exists N \in \mathbb{R} : N < n \in \mathbb{N}^+ \implies |a_n - A| < \varepsilon. \boxed{3p.}$$

b) A definícióval igazolja, hogy

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{3n^4 + n}{n^4 - 100} = 3.$$

Megoldás:

$$\left| \frac{3n^4 + n}{n^4 - 100} - 3 \right| < \varepsilon \boxed{2p.}$$

$$\left| \frac{3n^4 + n - (3n^4 - 300)}{n^4 - 100} \right| < \varepsilon$$

$$\left| \frac{n + 300}{n^4 - 100} \right| < \varepsilon \boxed{1p.}$$

$n > 3 \implies n \geq 4 \implies n^4 \geq 256 \implies n^4/2 \geq 128 > 100 \implies 0 < n^4/2 = n^4 - n^4/2 < n^4 - 100$, így ekkor $\left| \frac{n + 300}{n^4 - 100} \right| = \frac{n + 300}{n^4 - 100} \leq \frac{301n}{n^4/2} = \frac{602}{n^3}$.

$$\frac{602}{n^3} < \varepsilon \iff n > \sqrt[3]{\frac{602}{\varepsilon}}. \boxed{1p.}$$

A küszöb lehet $N(\varepsilon) = \max \left\{ 3, \sqrt[3]{\frac{602}{\varepsilon}} \right\}. \boxed{1p.}$

3. feladat (5+5+5=15 pont)

Határozza meg a következő sorozatok határértékét!

$$a) \quad a_n = \sqrt{n^2 + 3n + 4} - \sqrt{n^2 + 1}, \quad b) \quad b_n = \frac{n^6 + 2^{2n+3}}{6^n + n^2}, \quad c) \quad c_n = \left(\frac{2n+1}{n+3}\right)^n$$

Megoldás:

$$\begin{aligned} a) \quad a_n &= \frac{(\sqrt{n^2 + 3n + 4} - \sqrt{n^2 + 1})(\sqrt{n^2 + 3n + 4} + \sqrt{n^2 + 1})}{\sqrt{n^2 + 3n + 4} + \sqrt{n^2 + 1}} \quad \boxed{2p.} = \\ &= \frac{n^2 + 3n + 4 - (n^2 + 1)}{\sqrt{n^2 + 3n + 4} + \sqrt{n^2 + 1}} = \frac{3n + 3}{\sqrt{n^2 + 3n + 4} + \sqrt{n^2 + 1}} = \\ &= \frac{3 + 3/n}{\sqrt{1 + 3/n + 4/n^2} + \sqrt{1 + 1/n^2}} \quad \boxed{2p.} \rightarrow \frac{3 + 0}{\sqrt{1 + 0 + 0} + \sqrt{1 + 0}} = \frac{3}{2} \quad \boxed{1p.}; \\ b) \quad b_n &= \frac{n^6/6^n + 8(4/6)^n}{1 + n^2/6^n} \quad \boxed{3p.} \rightarrow \frac{0 + 0}{1 + 0} = 0 \quad \boxed{2p.}; \\ c) \quad \frac{2n+1}{n+3} &\rightarrow 2, \text{ így } \frac{2n+1}{n+3} > \frac{3}{2} \text{ ha } n \text{ elég nagy} \quad \boxed{2p.}. \text{ Ekkor } c_n > \left(\frac{3}{2}\right)^n \rightarrow \infty \quad \boxed{2p.}, \text{ és} \\ &\text{így a speciális rendőrelv miatt } c_n \rightarrow \infty \quad \boxed{1p.}. \end{aligned}$$

4. feladat (4+4+4=12 pont)

$$a_1 = 3,$$

$$a_{n+1} = \frac{10}{7 - a_n}.$$

- a) Igazolja, hogy $\forall n \in \mathbb{N}$ esetén $2 < a_n < 5$!
- b) Igazolja, hogy az a_n sorozat monoton csökken!
- c) Határozza meg az a_n sorozat határértékét!

Megoldás:

a) Teljes indukcióval: $n = 1$ -re $2 < a_1 = 3 < 5$ **1p.**;

Indukciós lépés: $2 < a_n < 5 \xrightarrow{?} 2 < a_{n+1} < 5$ ($n \in \mathbb{N}$). Ez teljesül, hiszen ha $2 < a_n < 5$, akkor $5 = 7 - 2 > 7 - a_n > 7 - 5 = 2$, ezért $2 = \frac{10}{5} < \frac{10}{7 - a_n} < \frac{10}{2} = 5$ **3p.**

b) Be kell látni, hogy $a_{n+1} \leq a_n$ ($n \in \mathbb{N}$) **1p.** $\frac{10}{7 - a_n} \leq a_n$ azzal ekvivalens, hogy $0 \leq -a_n^2 + 7a_n - 10$, ami pontosan akkor teljesül, ha $2 < a_n < 5$ **2p.**, amit az előbb már láttunk **1p.**

c) Az előzőek szerint a_n konvergens **2p.**, jelölje határértékét $A \in \mathbb{R}$. Ekkor $a_{n+1} \rightarrow A$, mert részsorozat, másfelől a határérték és a műveletek kapcsolata miatt $A = \lim a_{n+1} = \lim \frac{10}{7 - a_n} = \frac{10}{7 - A}$ **1p.** Két megoldás van $A_1 = 2$ és $A_2 = 5$. Mivel a_n monoton csökkenő, ezért $A = \lim a_n = \inf a_n$, ami nem lehet 5, mert ez nem alsó korlát. Tehát $A = \lim a_n = 2$ **1p.**

5. feladat (7 pont)

Határozza meg a következő sorozat limesz superiorját, limesz inferiorját valamint limeszét, ha létezik!

$$a_n = \frac{2^{n+1}}{(-9)^n + 3^{2n} + 2^n}$$

Megoldás: $a_n = \frac{2 \cdot 2^n}{(-9)^n + 9^n + 2^n}$ **1p.**, így

$$a_{2n} = \frac{2 \cdot 2^{2n}}{2 \cdot 9^{2n} + 2^{2n}} = \frac{2(4/81)^n}{2 + (4/81)^n} \rightarrow \frac{2 \cdot 0}{2 + 0} = 0, \text{ és } a_{2n-1} = \frac{2 \cdot 2^{2n-1}}{-9^{2n-1} + 9^{2n-1} + 2^{2n-1}} = \frac{2 \cdot 2^{2n-1}}{2^{2n-1}} = 2 \rightarrow 2 \text{ **3p.**}$$

Mivel a sorozat minden eleme szerepel a fenti két részsorozat valamelyikében, ezért a_n -nek 2 torlódási pontja van 0 és 2 **2p.**

Ekkor $\limsup a_n = 2 \neq 0 = \liminf a_n$, és ezért nincs határérték **1p.**